

Onderwijsjurist
Katinka Slump

Dossier onder je trui

Een jongetje komt met grote regelmaat bont en blauw uit school. Het gesprek met school daarover verloopt stroef, en de moeder vraagt om een kopie van het leerlingdossier. Ze wil zien of daarin misschien iets te lezen is over wat er op school met haar kind gebeurt. De school stelt dat het leerlingdossier eigendom is van de school, en dat zij het alleen mag komen inzien. Als de directeur de moeder alleen laat met het dossier, stopt de moeder het onder haar trui en verlaat de school.

De school doet aangifte van diefstal, en de moeder doet op haar beurt aangifte wegens smaad – vanwege wat zij in het dossier heeft gelezen over haar kind en over haar. De onderwijsinspecteur komt in beeld, en verwijst de moeder door naar mij.

Het lijkt een bizar verhaal. Helaas leert de praktijk dat er vele verhalen over conflicten rond leerlingdossiers te vertellen zijn. Conflicten die vaak het gevolg zijn van de onprofessionele wijze waarop met informatie over leerlingen wordt omgegaan.

Ook een leerling heeft recht op privacy. De regels daarover vinden we in de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Daarin wordt bepaald wie persoonlijke informatie mag opvragen en verwerken.

Scholen mogen dat als een leerling op hun school staat *ingeschreven* en als die persoonlijke informatie nodig is om (*goed*) *onderwijs* te kunnen bieden. In de onderwijswetten wordt vervolgens bepaald wanneer de school bij vertrek van een leerling een Onderwijskundig

Rapport (OKR) moet opstellen. Dat OKR maakt de school op het moment dat er een verzoek komt van een andere school die de leerling *heeft ingeschreven*.

De huidige praktijk, waarin informatie over leerlingen wordt uitgewisseld nog vóór de toelating tot een school, is in strijd met de wet. Daarvoor is een uitzondering als het gaat om een leerling met een Rugzak. Immers, het is voor die leerling van belang dat de school onderzoekt of zij de extra begeleiding die de leerling nodig heeft ook kan bieden. Bij gewone leerlingen, zonder Rugzak, gaat het om gewone zorg die

Moeder doet aangifte wegens smaad tegenover haar kind en zichzelf

valt onder het basiszorgarrangement van elke school. Informatie vooraf zou dan kunnen leiden tot selectie aan de poort.¹ Over de leerlingdossiers gaan we in gesprek in de Onderwijsklas. (zie www.onderwijsklas.nl).

¹ Zie voor het standpunt van de Inspectie van Onderwijs, het onderzoek van de Nationale Ombudsman, *Hoera! Ik ga weer naar school*, casus Martijn, pagina 5. <http://www.nationaleombudsman.nl> > casus Martijn